

САОПШТЕЊЕ

FIRST RELEASE

Молимо кориснике да приликом употребе података обавезно наведу извор
Users are kindly requested to mention the data source

ГОДИНА / YEAR II

САРАЈЕВО, 29. 07. 2014.

БРОЈ / NUMBER 6

ИНДЕКС ОБИМА ИНДУСТРИЈСКЕ ПРОИЗВОДЊЕ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ ЗА ЈУНИ 2014. ГОДИНЕ - ПРЕТХОДНИ ПОДАЦИ VOLUME INDEX OF INDUSTRIAL PRODUCTION IN BOSNIA AND HERZEGOVINA JUNE 2014 - PRELIMINARY RESULTS

Индекс обима индустријске производње - укупно

Укупна десезонирана индустријска производња у Босни и Херцеговини у јуну 2014. у поређењу са мајем 2014. биљежи раст за 2,6%.

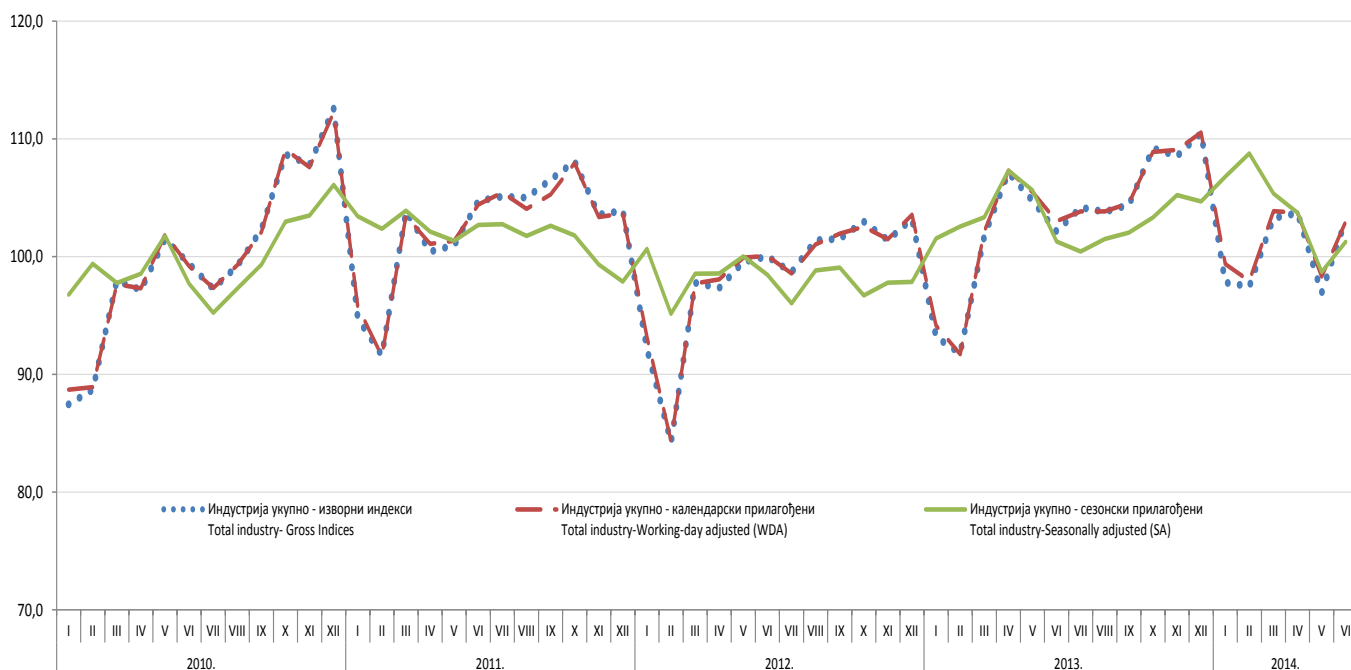
У јуну 2014. у поређењу с јуном 2013. индустријска производња у Босни и Херцеговини, календарски прилагођена, биљежи пад за 0,1%.

Industrial production volume index - Total

Total seasonally adjusted industrial production in Bosnia and Herzegovina in June 2014, compared to May 2014, is increased by 2.6%.

In June 2014, compared to June 2013, industrial production in Bosnia and Herzegovina, the calendar adjusted, is decreased by 0.1%.

Граф 1. Временска серија индустрија укупно-изворни, календарски, сезонски прилагођени индекси: јануар 2010. - јуни 2014 (2010 = 100)
Graph 1. Time series for total industry - Gross, Working-day and Seasonally Adjusted indices: January 2010 - June 2014

Индекс обима индустријске производње према ГИГ агрегатима

Мјесечна поређења

У јуну 2014. у односу на мај 2014. производња Енергије је већа за 4,7%, Интермедијарних производа већа за 3,3%, Нетрајних производа за широку потрошњу већа за 2,2%, док је производња Трајних производа за широку потрошњу мања за 1,6%, а Капиталних производа мања за 3,3%.

Годишња поређења

У јуну 2014. у односу на јуни 2013. производња Нетрајних производа за широку потрошњу је већа за 4,0%, Интермедијарних производа већа за 1,2%, Енергије већа за 0,2%, док је производња Трајних производа за широку потрошњу мања за 0,1%, а Капиталних производа мања за 8,2%.

Индекс обима индустријске производње према подручјима КД БиХ 2010 (EU NACE Rev.2)

Мјесечна поређења

За подручја КД БиХ 2010. десезонирана индустријска производња у јуну 2014. у поређењу са мајем 2014. биљежи раст у Вађењу руда и камена за 7,5%, Производњи и снабдјевању електричном енергијом и гасом раст за 4,6%, Прерађивачкој индустрији раст за 0,8%.

Годишња поређења

У јуну 2014. у односу на јуни 2013. индустријска производња, календарски прилагођена, биљежи раст у Вађењу руда и камена за 4,0%, у Прерађивачкој индустрији биљежи раст за 0,6%, док је у Производњи и снабдјевању електричном енергијом и гасом забиљежен пад за 8,1%.

Индекси обима индустријске производње према областима КД БиХ 2010

Мјесечна поређења

Посматрано по областима дјелатности (стопе израчунате из десезонираних индекса) у јуну 2014. у односу на мај 2014. највећи раст забиљежен је у области 26 - Производња рачунара те електронских и оптичких производа (179,7%), области 07 - Вађење металних руда (89,7%), и области 21 - Производња основних фармацеутских производа и фармацеутских препарата (25,1%). Највећи пад индустријске производње у јуну 2014. у односу на мај исте године забиљежен је у области 17 - Производња папира и производа од папира (26,1%), области 33 - Поправак и инсталирање машина и опреме (20,1%), и области 08 - Вађење осталих руда и камена (19,5%).

Годишња поређења

Посматрано по областима дјелатности (стопе израчунате из календарски прилагођених индекса) у јуну 2014. у односу на јуни 2014. највећи раст забиљежен је у области 19 - Производња кокса и рафинираних нафтних производа (61,1%) и области 20 - Производња хемикалија и хемијских производа (30,1%). Највећи пад индустријске производње у јуну 2014. у односу на јуни 2014. године забиљежен је у области 17 - Производња папира и производа од папира (44,5%) и области 30 - Производња осталих превозних средстава (35,4%).

Граф 4. приказује годишње стопе промјене за период јануар - јуни 2014. у односу на исти период претходне године израчунате из календарски прилагођених индекса.

Industrial production volume index, according to the MIGs

Monthly comparison

In June 2014, compared to May 2014, production of Energy increased by 4.7%, Intermediate goods increased by 3.3%, Consumer non-durables increased by 2.2%, while Consumer durables decreased by 1.6%, and Capital goods decreased by 3.3%.

Annual comparison

In June 2014 compared to June 2013, production of Consumer non-durables increased by 4.0%, Intermediate goods increased by 1.2%, Energy increased by 0.2%, while Consumer durables decreased by 0.1%, and Capital goods decreased by 8.2%.

Industrial production volume index, according to the KD BiH 2010 (EU NACE Rev.2) sections

Monthly comparison

According to KD BiH 2010, seasonally adjusted industrial production in June 2014 compared to May 2014 is increased in Mining and quarrying by 7.5%, Electricity and gas supply increased by 4.6%, Manufacturing increased by 0.8%.

Annual comparison

In June 2014, compared to June 2013, calendar adjusted industrial production increased in Mining and quarrying by 4.0%, in Manufacturing increased by 0.6%, while in Electricity and gas supply decreased by 8.1%.

Indices of industrial production according to NACE Rev. 2 divisions

Monthly comparison

Broken down by divisions of activities (rates are calculated from seasonally adjusted indices) in June 2014 compared to May 2014, the highest growth is recorded in the following divisions: division 26 - Manufacture of computer, electronic and optical products (179.7%), division 07 - Mining of metal ores (89.7%), and division 21 - Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations (25.1%). The largest decline in industrial production in June 2014 compared to May this year was recorded in the following divisions: division 17 - Manufacture of paper and paper products (26.1%), division 33 - Repair and installation of machinery and equipment (20.1%), and division 08 - Other mining and quarrying (19.5%).

Annual comparison

Broken down by divisions of activities (rates are calculated from calendar adjusted indices) in June 2014 compared to June 2014, the highest growth is recorded in the following divisions: division 19 - Manufacture of coke and refined petroleum products (61.1%) and division 20 - Manufacture of chemicals and chemical products (30.1%). The largest decline in industrial production in June 2014 compared to June 2014 was recorded in the following divisions: division 17 - Manufacture of paper and paper products (44.5%) and division 30 - Manufacture of other transport equipment (35.4%).

Graph 4 represents annual change rates for the period January - June 2013 compared to the same period of previous year calculated from working-day adjusted indices.

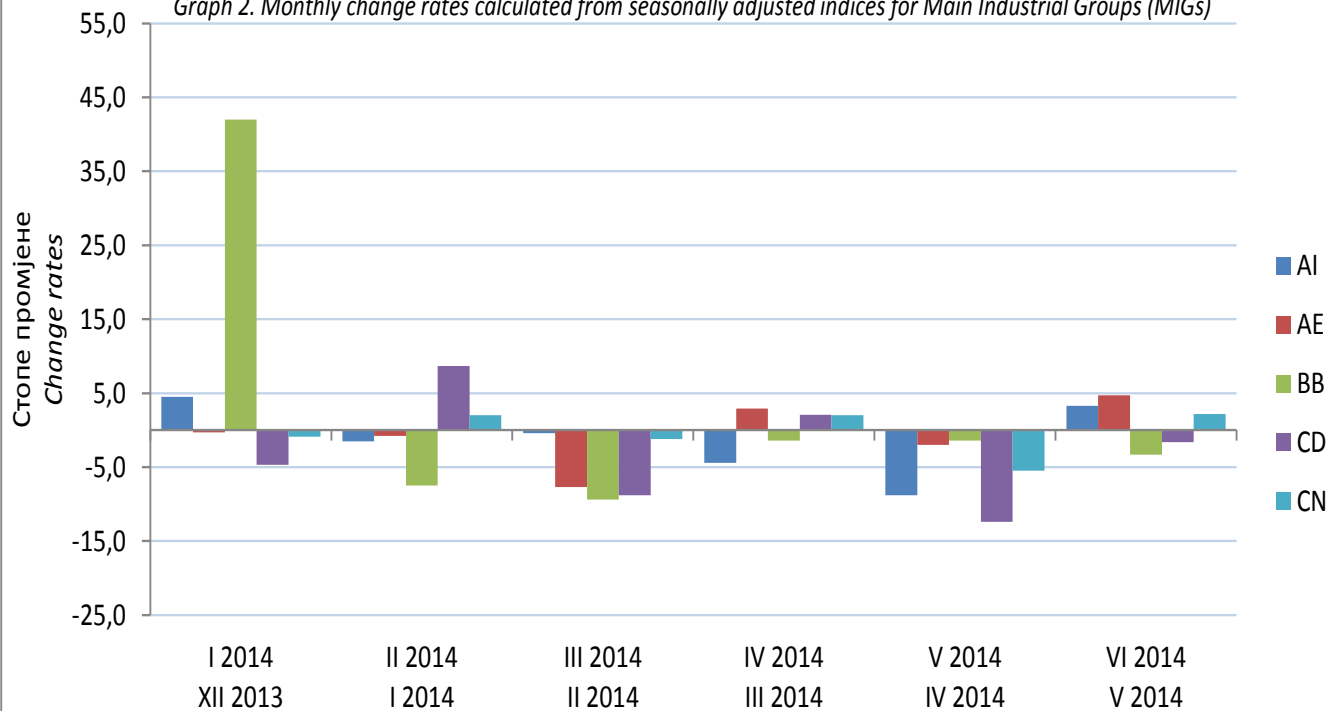
ТАБЕЛА 1. МЈЕСЕЧНЕ СТОПЕ ПРОМЈЕНА ИЗРАЧУНАТЕ ИЗ ДЕСЕЗОНИРАНИХ ИНДЕКСА ОБИМА ИНДУСТРИЈСКЕ ПРОИЗВОДЊЕ, ЈУНИ 2014.
TABLE 1. MONTH-ON-MONTH GROWTH RATES CALCULATED FROM SEASONALLY ADJUSTED VOLUME INDICES ON INDUSTRIAL PRODUCTION, JUNE 2014

	I 2014	II 2014	III 2014	IV 2014	V 2014	VI 2014	
	XI 2013	I 2014	II 2014	III 2014	IV 2014	V 2014	
	2,0	1,8	-3,1	-1,5	-4,9	2,6	Total industry
Главне индустријске групе (ГИГ)							Main Industrial Groups (MIGs)
AI Интермедијарни производи	4,5	-1,5	-0,4	-4,4	-8,8	3,3	AI Intermediate goods
AE Енергија	-0,3	-0,8	-7,7	2,9	-2	4,7	AE Energy
BB Капитални производи	42	-7,5	-9,4	-1,4	-1,4	-3,3	BB Capital goods
CD Трајни производи за широку потрошњу	-4,7	8,7	-8,8	2,1	-12,4	-1,6	CD Consumer durables
CN Нетрајни производи за широку потрошњу	-0,9	2	-1,2	2	-5,5	2,2	CN Consumer non-durables
Подручја и области КД БиХ 2010							NACE Rev.2 Sections and Divisions
В ВАЂЕЊЕ РУДА И КАМЕНА	-6,9	0,4	-3,1	-1,2	-13,3	7,5	B MINING AND QUARRYING
05 Вађење угља и лигнита	-5,4	-4,7	-1	0,2	-13,5	2,6	05 Mining of coal and lignite
07 Вађење металних руда	16,5	-7,3	-12,1	-8	-38,5	89,7	07 Mining of metal ores
08 Вађење осталих руда и камена	-20,7	16,4	-13,2	1,4	0,7	-19,5	08 Other mining and quarrying
С ПРЕРАЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА	8,9	-2,2	-2,9	-2	-4,7	0,8	C MANUFACTURING
10 Производња прехрамбених производа	-1,1	1,4	-2,2	2,4	-3,3	1,4	10 Manufacture of food products
11 Производња пића	-17,5	-7,6	-6,6	-5,4	-4,7	1,3	11 Manufacture of beverages
12 Производња дуванских производа	-6	1,2	-0,5	-3,3	7,9	-5,3	12 Manufacture of tobacco products
13 Производња текстила	0,7	0,2	1,2	-2,9	-1,4	-0,9	13 Manufacture of textiles
14 Производња одјеће	-11,7	-7,5	12,6	16,5	-14,3	12	14 Manufacture of wearing apparel
15 Производња коже и сродних производа	-6,1	3,5	3,2	4,7	-3,8	-1,7	15 Manufacture of leather and related products
16 Прерада дрва и производа од дрва и плута, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала	7,9	0,1	1,5	-10,1	-1,2	2,3	16 Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
17 Производња папира и производа од папира	7,8	-0,9	-17,6	12,8	-25,2	-26,1	17 Manufacture of paper and paper products
18 Штампане и у множавање снимљених записа	-22,1	11	15,9	9,6	-1,7	-1,5	18 Printing and reproduction of recorded media
19 Производња кокса и рафинираних нафтних производа	13,6	-8,5	2,6	-2,3	-1,9	1,8	19 Manufacture of coke and refined petroleum products
20 Производња хемикалија и хемијских производа	12	-6,1	10,8	-3,8	-2	10,2	20 Manufacture of chemicals and chemical products
21 Производња основних фармацеутичких производа и фармацеутичких препарата	17,1	16,9	-19,8	-7,7	-3,5	25,1	21 Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations
22 Производња производа од гуме и пластичних маса	23,2	7,7	1	-4,4	-4,6	1,7	22 Manufacture of rubber and plastic products
23 Производња осталих неметалних минералних производа	8,3	-1,2	-6,3	-10,2	-21,1	6,3	23 Manufacture of other non-metallic mineral products
24 Производња базних метала	11,4	-7,5	-4,3	1,1	-1,4	-2,9	24 Manufacture of basic metals
25 Производња готових металних производа, осим машина и опреме	-1,8	-1,1	1,1	-2	-7	6,6	25 Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
26 Производња рачунарске електроничке и оптичке производње	-74,6	27,2	-17,8	-15,7	-7,1	179,7	26 Manufacture of computer, electronic and optical products
27 Производња електричне опреме	-25,1	-6,3	8,5	-1,9	-10	-4,5	27 Manufacture of electrical equipment
28 Производња машина и уређаја, д. н.	2	-5,8	3,8	-1,7	-2	-5,9	28 Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
29 Производња моторних возила, приколица и полуприколица	36,8	1,8	3,4	-4,1	-5,8	3,4	29 Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
30 Производња осталих превозних средстава	46,7	109,3	-81,9	73,3	67,3	-8	30 Manufacture of other transport equipment
31 Производња намјештаја	-3,8	6,7	-6,8	2,6	-12,3	-1,1	31 Manufacture of furniture
32 Остала прерађивачка индустрија	-5	6,8	6,5	-3,3	68,4	-18	32 Other manufacturing
33 Поправак и инсталирање машина и опреме	42	10,3	-1,5	-14,1	-1,6	-20,1	33 Repair and installation of machinery and equipment
Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (изузев групе 35.3 - производња и снабдијевање паром и климатизација)	0,6	4,2	-6,6	1,5	-1,2	4,6	D Electricity, gas, steam and air conditioning supply (except group 35.3 - Steam and air conditioning supply)
35 Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	0,6	4,2	-6,6	1,5	-1,2	4,6	35 Electricity, gas, steam and air conditioning supply

¹ Стопа промјене већа од 300 / Growth rate higher than 300

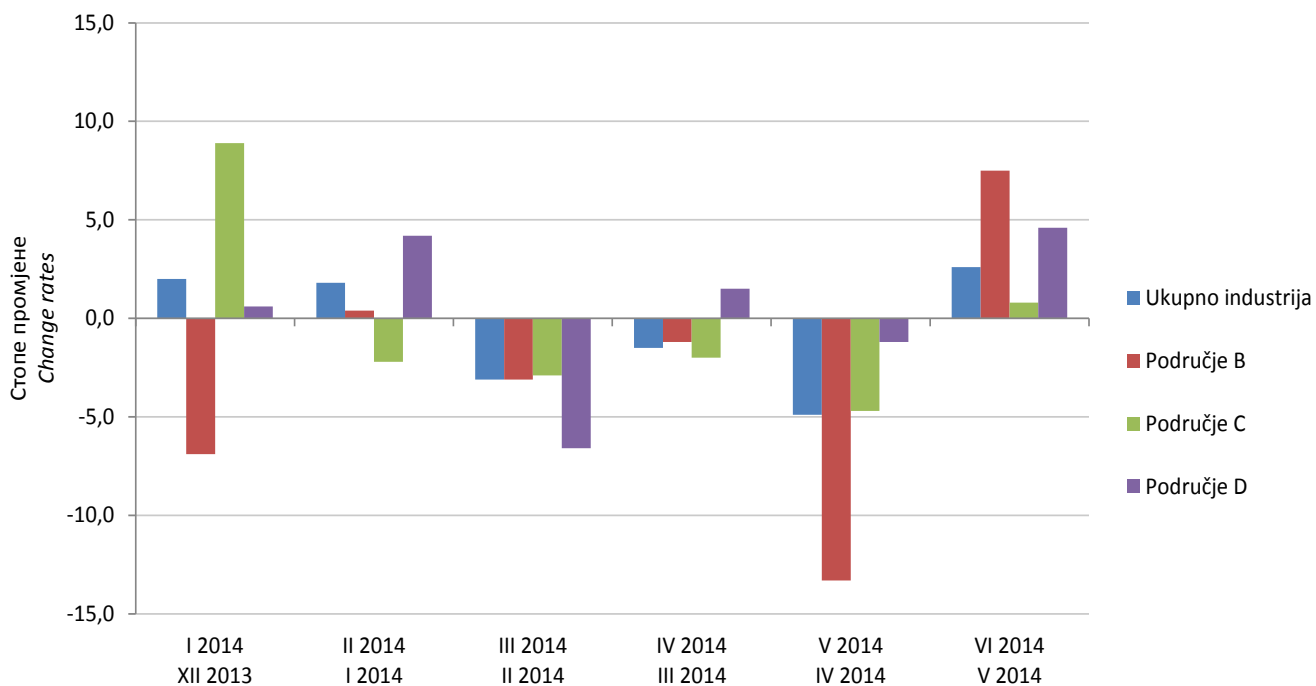
Граф 2. Мјесечне стопе промјена израчунате из десезонираних индекса за Главне индустријске групе (ГИГ)

Graph 2. Monthly change rates calculated from seasonally adjusted indices for Main Industrial Groups (MIGs)

Граф 3. Мјесечне стопе промјена израчунате из десезонираних индекса за укупну индустрију и подручја дјелатности

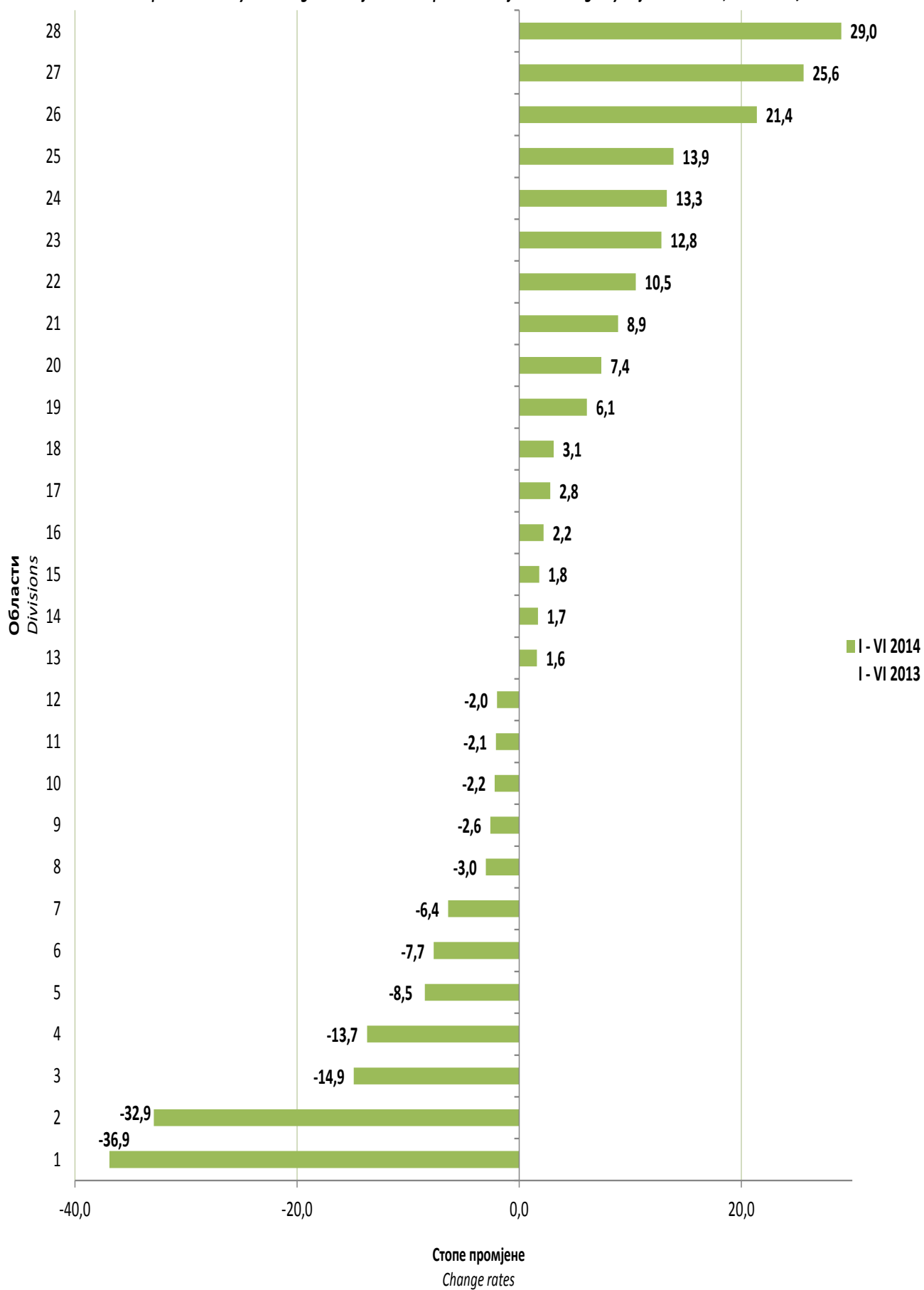
Graph 3. Monthly change rates calculated from seasonally adjusted indices for Total Industry and divisions

ТАБЕЛА 2. ГОДИШЊЕ СТОПЕ ПРОМЈЕНА ИЗРАЧУНАТЕ ИЗ КАЛЕНДАРСКИ ПРИЛАГОЂЕНИХ ИНДЕКСА ОБИМА ИНДУСТРИЈСКЕ ПРОИЗВОДЊЕ, ЈУНИ 2014.
TABLE 2. YEAR-ON-YEAR GROWTH RATES CALCULATED FROM WORKING-DAY ADJUSTED VOLUME INDICES ON INDUSTRIAL PRODUCTION, JUNE 2014

	I 2014	II 2014	III 2014	IV 2014	V 2014	VI 2014	I - VI 2014	
	I 2013	II 2013	III 2013	IV 2013	V 2013	VI 2013	I - VI 2013	
Укупно индустрија	5,6	6,8	1,7	-3,3	-6,8	-0,1	0,4	Total industry
Главне индустријске групе (ГИГ)								Main Industrial Groups (MIGs)
AI Интермедијарни производи	13,1	15,7	15,9	5,7	-6,0	1,2	6,7	AI Intermediate goods
AE Енергија	-2,1	-4,3	-15,2	-17,6	-9,6	0,2	-8,4	AE Energy
BB Капитални производи	15,6	17,9	8,8	11,1	-8,1	-8,2	4,9	BB Capital goods
CD Трајни производи за широку потрошњу	17,0	14,3	-12,9	6,8	-6,0	-0,1	2,4	CD Consumer durables
CN Нетрајни производи за широку потрошњу	3,5	8,3	6,0	1,2	-5,4	4,0	2,6	CN Consumer non-durables
Подручја и области КД Бих 2010								NACE Rev.2 Sections and Divisions
B ВАЂЕЊЕ РУДА И КАМЕНА	1,5	9,5	4,5	0,7	-17,1	4,0	0,3	B MINING AND QUARRYING
05 Вађење угља и лигнита	8,4	9,7	6,3	3,1	-14,3	4,4	2,8	05 Mining of coal and lignite
07 Вађење металних руда	19,0	21,8	3,4	-12,3	-32,8	1,0	-2,1	07 Mining of metal ores
08 Вађење осталих руда и камена	-42,8	13,0	-9,2	-8,3	-1,9	-26,8	-14,9	08 Other mining and quarrying
C ПРЕРАЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА	10,8	12,3	8,9	2,1	-2,6	0,6	4,8	C MANUFACTURING
10 Производња прехранбених производа	-0,7	2,9	-2,2	-4,0	-5,6	-2,0	-2,2	10 Manufacture of food products
11 Производња пића	22,9	24,9	11,8	9,6	-8,5	17,5	10,5	11 Manufacture of beverages
12 Производња дуванских производа	1,2	20,2	-7,9	-17,4	9,0	-8,3	-2,0	12 Manufacture of tobacco products
13 Производња текстила	6,6	6,1	20,4	-3,3	-8,1	-6,9	1,6	13 Manufacture of textiles
14 Производња одјеће	18,5	25,6	20,8	3,7	-11,7	-5,2	6,1	14 Manufacture of wearing apparel
15 Производња коже и сродних производа	-0,7	11,6	21,9	18,3	20,0	8,4	12,8	15 Manufacture of leather and related products
16 Прерада дрва и производа од дрва и плута, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала	28,2	28,2	22,6	-0,6	-14,9	7,5	8,9	16 Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
17 Производња папира и производа од папира	3,9	11,7	1,8	3,8	-20,4	-44,5	-7,7	17 Manufacture of paper and paper products
18 Штампане и умножавање снимљених записа	0,1	5,7	13,9	41,9	11,7	11,4	13,9	18 Printing and reproduction of recorded media
19 Производња кокса и рафинираних нафтних производа	4,4	-1,5	-21,5	-38,7	63,0	61,1	1,7	19 Manufacture of coke and refined petroleum products
20 Производња хемикалија и хемијских производа	25,8	18,9	27,3	7,8	21,2	30,1	21,4	20 Manufacture of chemicals and chemical products
21 Производња основних фармацеутичких производа и фармацеутичких препарата	-5,8	11,1	-24,0	-23,2	-18,4	19,7	-8,5	21 Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations
22 Производња производа од гуме и пластичних маса	18,4	21,7	46,2	37,8	19,0	29,9	29,0	22 Manufacture of rubber and plastic products
23 Производња осталих неметалних минералних производа	50,4	26,2	28,7	11,1	-24,7	-17,7	2,2	23 Manufacture of other non-metallic mineral products
24 Производња базних метала	5,9	-0,9	-14,6	-8,2	-9,9	-8,0	-6,4	24 Manufacture of basic metals
25 Производња готових металних производа, осим машина и опреме	3,6	20,8	20,7	0,5	-4,1	7,9	7,4	25 Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
26 Производња рачунара те електроничких и оптичких производа	-25,7	-44,2	-46,8	-48,8	-61,6	7,1	-36,9	26 Manufacture of computer, electronic and optical products
27 Производња електричне опреме	20,3	13,3	38,5	8,7	6,4	-1,0	13,3	27 Manufacture of electrical equipment
28 Производња машина и уређаја, д. н.	35,4	8,4	33,6	11,3	-10,6	-27,7	3,1	28 Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
29 Производња моторних возила, приколица и полуприколица	33,7	40,3	29,2	23,6	11,8	18,5	25,6	29 Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
30 Производња осталих превозних средстава	2,0	40,8	-70,5	-63,7	-33,1	-35,4	-32,9	30 Manufacture of other transport equipment
31 Производња намјештаја	15,4	12,6	-12,8	6,7	-7,4	0,6	1,8	31 Manufacture of furniture
32 Остала прерађивачка индустрија	32,2	4,5	14,2	-35,7	3,0	-0,6	-2,6	32 Other manufacturing
33 Поправак и инсталирање машина и опреме	-1,3	4,6	17,3	-3,5	-17,7	-14,4	-3,0	33 Repair and installation of machinery and equipment
Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (изузев групе 35.3 - производња и снабдијевање паром и климатизација)	-7,6	-10,2	-21,5	-22,1	-10,8	-8,1	-13,7	Electricity, gas, steam and air conditioning supply (except group 35.3 - Steam and air conditioning supply)
35 Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	-7,6	-10,2	-21,5	-22,1	-10,8	-8,1	-13,7	35 Electricity, gas, steam and air conditioning supply

Граф 4. Годишње стопе промјене индустријске производње из календарски прилагођених индекса, I - VI 2014 / I - VI 2013.
 Graph 4. Year-on-year change rates of industrial production from working-day adjusted indices, I - VI 2014 / I - VI 2013

ТАБЕЛА 3. ИЗВОРНИ ИНДЕКСИ ОБИМА ИНДУСТРИЈСКЕ ПРОИЗВОДЊЕ - УКУПНО, ПРЕМА ГИГ, ПОДРУЧЈИМА И ОБЛАСТИМА КД БИХ 2010 (NACE Rev.2), ЈУНИ 2014.
TABLE 3. GROSS VOLUME INDICES ON INDUSTRIAL PRODUCTION - TOTAL, ACCORDING TO MIGs, KD BiH 2010 (NACE Rev.2) SECTIONS AND DIVISIONS, JUNE 2014

	Структура <i>Structure</i>	VI 2014 φ 2013	VI 2014 VI 2013	I - VI 2014 I - VI 2013	
Укупно индустрија	100,00	99,7	101,0	100,3	Total industry
Главне индустријске групе (ГИГ)					Main Industrial Groups (MIGs)
AI Интермедијарни производи	30,31	108,2	102,2	106,5	AI <i>Intermediate goods</i>
AE Енергија	32,65	85,1	100,1	91,6	AE <i>Energy</i>
BB Капитални производи	9,82	101,5	93,7	105,3	BB <i>Capital goods</i>
CD Трајни производи за широку потрошњу	2,45	96,8	104,2	103,2	CD <i>Consumer durables</i>
CN Нетрајни производи за широку потрошњу	24,77	108,3	103,3	102,3	CN <i>Consumer non-durables</i>
Подручја и области КД БиХ 2010					NACE Rev,2 Sections and Divisions
B ВАЂЕЊЕ РУДА И КАМЕНА	11,55	93,6	105,2	100,8	B MINING AND QUARRYING
05 Вађење угља и лигнита	8,13	88,6	109,8	104,4	05 <i>Mining of coal and lignite</i>
07 Вађење металних руда	1,97	116,6	101,0	97,9	07 <i>Mining of metal ores</i>
08 Вађење осталих руда и камена	1,45	90,4	72,3	85,3	08 <i>Other mining and quarrying</i>
C ПЕРАЂИВАЧКА ИНДУСТРИЈА	65,85	107,1	103,5	104,9	C MANUFACTURING
10 Производња прехранбених производа	10,64	100,9	97,7	97,2	10 <i>Manufacture of food products</i>
11 Производња пића	3,87	121,7	117,6	110,1	11 <i>Manufacture of beverages</i>
12 Производња дуванских производа	0,71	88,4	97,6	98,5	12 <i>Manufacture of tobacco products</i>
13 Производња текстила	2,13	100,0	92,2	101,9	13 <i>Manufacture of textiles</i>
14 Производња одјеће	2,32	107,2	95,1	106,4	14 <i>Manufacture of wearing apparel</i>
15 Производња коже и сродних производа	3,20	112,9	107,5	112,1	15 <i>Manufacture of leather and related products</i>
16 Прерада дрва и производа од дрва и плута, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала	3,93	112,2	108,1	108,5	16 <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
17 Производња папира и производа од папира	2,21	55,1	56,8	92,6	17 <i>Manufacture of paper and paper products</i>
18 Штампанје и умножавање снимљених записа	1,25	117,7	110,6	112,6	18 <i>Printing and reproduction of recorded media</i>
19 Производња кокса и рафинираних нафтних производа	1,92	111,7	159,9	92,7	19 <i>Manufacture of coke and refined petroleum products</i>
20 Производња хемикалија и хемијских производа	2,63	119,1	131,7	121,1	20 <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>
21 Производња основних фармацеутичких производа и фармацеутичких препарата	1,30	111,4	126,5	92,1	21 <i>Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations</i>
22 Производња производа од гуме и пластичних маса	2,89	147,9	139,3	131,3	22 <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>
23 Производња осталих неметалних минералних производа	3,35	109,7	86,7	107,2	23 <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>
24 Производња базних метала	5,47	91,9	90,8	91,6	24 <i>Manufacture of basic metals</i>
25 Производња готових металних производа, осим машина и опреме	7,00	109,0	109,8	110,2	25 <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
26 Производња рачунарске електронике и оптичких производа	0,30	114,3	153,8	104,6	26 <i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>
27 Производња електричне опреме	1,52	97,4	100,2	112,7	27 <i>Manufacture of electrical equipment</i>
28 Производња машина и уређаја, д. н.	2,93	99,2	71,9	102,9	28 <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
29 Производња моторних возила, приколица и полу приколица	2,38	121,2	117,6	124,6	29 <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
30 Производња осталих превозних средстава	0,04	87,4	66,6	69,2	30 <i>Manufacture of other transport equipment</i>
31 Производња намјештаја	2,23	97,0	105,3	102,8	31 <i>Manufacture of furniture</i>
32 Остала прерађивачка индустрија	0,59	163,6	115,3	96,4	32 <i>Other manufacturing</i>
33 Поправак и инсталација машина и опреме	1,04	97,5	86,7	97,2	33 <i>Repair and installation of machinery and equipment</i>
D ПРОИЗВОДЊА И СНАБДИЈЕВАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ, ГАСОМ, ПАРОМ И КЛИМАТИЗАЦИЈА	22,60	81,5	91,9	86,3	D ELECTRICITY, GAS, STEAM AND AIR CONDITIONING SUPPLY
35 Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	22,60	81,5	91,9	86,3	35 <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>

МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

Почевши са саопштењем за март 2013. промијењен је концепт објављивања резултата индекса индустријске производње у Босни и Херцеговини. Агенција за статистику БиХ и ентитетски заводи за статистику су ускладили презентацију и интерпретацију индекса индустријске производње с оном која је прописана ЕУ уредбама о краткорочним пословним статистикама и препорукама Eurostata о публиковању индекса индустријске производње. Уредбе и препоруке су намијењене државама чланицама ЕУ, као и земљама које су у процесу придруживања, а у циљу хармонизованог израчунавања и презентирања овог показатеља.

Стога су сви резултати индекса индустријске производње (индустрија укупно, агрегати по индустријским дјелатностима и специјални ГИГ агрегати) у саопштењу табеларно презентирани у три облика:

- Десезонирани показатељи
- Календарски прилагођени показатељи
- Изворни индекси индустријске производње

У складу са поменути препорукама, индекс индустријска производње се тумачи:

- Мјесечном стопом раста израчунатом из десезонираних индекса
- Годишњом стопом раста израчунатом из календарски прилагођених индекса

Из тог разлога коментари дати на самом саопштењу не укључују коментаре за Изворне индексе.

Изворни индекси у саопштењу се приказују табеларно на начин на који су приказивани у досадашњим саопштењима ради одржавања досљедности према претходно објављеним серијама. Споменути концепт индекса задржат ће се у саопштењу у дужем прелазном периоду искључиво ради корисника података који су навикли на такав начин презентирања индекса индустријске производње, а који се није мијењао дуги низ година.

Усклађивање са статистичким концептима ЕУ и начин презентације података ће омогућити домаћим и осталим корисницима непосредно поређење података за Босну и Херцеговину са подацима других земаља које публикује Eurostat на интернетским страницама: <http://ec.europa.eu/eurostat> и <http://ec.europa.eu/eurostat/euroindicators>. Агенција за статистику индексе индустријске производње у Eurostat доставља од априла 2013.

Метод рачунања и базна година

Индекси индустријске производње израчунавају се кориштењем Laspeyresove формуле. Нова базна година за коју је утврђен систем пондера у БиХ је 2010. и примјењује се у обрачуну индекса од јануара 2013. ЕУ Уредбом (ЕЦ) No 472/2008 прописана је примјена базе 2010 године од јануара 2013. у земљама ЕУ. Концепти, дефиниције и методологија који се користе за израчунавање индекса индустријске производње су усклађени са ЕУ прописима у домену краткорочних статистика (ЕУ STS - Short Term Statistics).

Основне информације о индексу индустријске производње и кратка методологија израчуна приказане су у публикацији "Босна и Херцеговина – Индекс индустријске производње

NOTES ON METHODOLOGY

Starting with the Press Release for April 2013, the concept of publishing the results of the industrial production index in Bosnia and Herzegovina is changed. Agency for Statistics of BiH and entity institutes for statistics harmonized the presentation and interpretation of the industrial production index to EU Regulations on Short-Term Statistics and Eurostat's Recommendations on publishing the industrial production index. Regulations and Recommendations are intended for EU member states, as well as countries that are in the process of accession, for the purpose of harmonized calculating and presenting of this indicator.

Therefore, all the results of the industrial production index (total industry, aggregates by industrial activities and special MIG aggregates) are presented in a press release tables in three forms:

- *Seasonally adjusted indicators*
- *Working-day adjusted indicators*
- *Original (gross) production indices*

In accordance with the Recommendations, the industrial production index is commented by:

- *Monthly growth rates calculated from seasonally adjusted indices*
- *Annual growth rate calculated from working-day adjusted indices*

For this reason, comments given to the press release do not include comments on original indices.

In the press release, the original (gross) indices are presented in tables (in the same manner as they were presented in the former press releases) in order to maintain consistency with the previously published series. The mentioned index concept will be retained in press releases for a longer transition period, solely for data users who are accustomed to this way of presenting the industrial production index, which has not been changed for many years.

Harmonization with the EU statistical concepts and the manner of presenting the data to domestic and other users will allow direct comparison of the data for Bosnia and Herzegovina with the data of other countries which were published on the Eurostat websites: <http://ec.europa.eu/eurostat> and <http://ec.europa.eu/eurostat/euroindicators>. Agency for Statistics of BiH delivers industrial production index to Eurostat since April 2013.

Calculation method and base year

Industrial production indices are calculated using the Laspeyres formula. The new base year, for which the weighting system is established in BiH, is 2010 and it is used in calculation of indices since January 2013. EU Regulation (EC) No 472/2008 stipulates the use of base year 2010 from January 2013 in EU countries. Concepts, definitions and methodology used for calculating the industrial production index are harmonized with EU Regulations in the field of EU STS - Short Term Statistics.

The basic information on BiH industrial production index and short methodology are presented in the publication "Bosnia and Herzegovina - The industrial production index (2013)", which is

(2013)" која је доступна на web страници Агенције за статистику БиХ: <http://www.bhas.ba> у секцији индустрија. Рад на измјенама и допунама раније публикованог документа "Методолошко упутство за обрачун индекса индустријске производње – (МД 09)" је у току.

Стандарди и класификације

За прикупљање података, израчунавање индекса и објављивање резултата индустријске производње од јануара 2013. користе се нови стандарди: БиХ класификација дјелатности КД БиХ 2010 (базирана на ЕУ NACE Rev.2.) и БиХ номенклатура индустријских производа НИП БиХ 2010 (базирана на ЕУ PRODCOM листи 2010).

Прикупљање података

Федерални завод за статистику ФБиХ (ФЗС ФБиХ), Републички завод за статистику РС (РЗС РС) и Експозитура Агенције за статистику БиХ у Брчко дистрикту (ЕБД) спроводе мјесечно истраживање индустријске производње на подручјима њихове одговорности користећи заједнички упитник (ИНД-1) и усаглашено упутство за попуњавање. Кроз ово истраживање прикупљају се подаци о обиму производње на нивоу појединачног производа, дефинисаног у НИП БиХ 2010. Статистичке институције врше улазну контролу и едитовање улазних података које користе за рачунање индекса и достављају податке Агенцији. Агенција израчунава и објављује индексе за ниво БиХ и за Брчко дистрикт.

Рокови достављања првих (прелиминарних) података БХАС-у су:

- ФЗС ФБиХ - до 17. у мјесецу за претходни мјесец
- РЗС РС - до 19. у мјесецу за претходни мјесец
- ЕБД - до 18. у мјесецу за претходни мјесец

Рок за достављање ревидираних података је мјесец дана након рока за прелиминарне податке. Подаци за јануар достављају се са неколико дана закашњења због неопходних годишњих прерачунавања података.

Обухват мјесечног истраживања по економским дјелатностима

Индекс обима индустријске производње (ИПИ) обухвата дјелатности које су разврстане у сљедећа подручја КД БиХ 2010:

- В - Вађење руда и камена
- С - Прерађивачка индустрија
- D - Производња и снабдијевање електричном енергијом и гасом

Сагласно ЕУ STS пропису бр. 1165/98 и 1893/2006 сљедеће дјелатности не улазе у обрачун индекса индустријске производње:

- Област 36 - Сакупљање, пречишћавање и снабдијевање водом
- Грана 35.3 - Производња и снабдијевање паром и климатизација

Агрегати главних индустријских група (ГИГ)

Индекси за ГИГ агрегате израчунавају се на истим методом као и индекси по дјелатностима, само се производи групишу према претежној употреби производа унутар области и гране дјелатности из класификације КД БиХ 2010 (ЕУ NACE Rev.2). За израчунавање индекса за ГИГ агрегате (ЕУ MIGs) примјењују се нове дефиниције ради усклађивања са статистичким стандардима ЕУ.

available on the website of the Agency for Statistics of BiH: <http://www.bhas.ba> in Industry section. Work on the amendments to the existing document "Methodological guidelines for the calculation of the industrial production index - (MD 09)" is in progress.

Standards and Classifications

For data collecting, calculating and publishing the results of the industrial production index from January 2013, new standards are used: BiH Classification of Activities KD BiH 2010 (based on the EU NACE Rev. 2.) and BiH Nomenclature of Industrial Products NIP BiH 2010 (based on the EU PRODCOM list 2010).

Data collection

Institute for Statistics of Federation of BiH (FZS FBiH), Institute for Statistics of Republika Srpska (RZS RS) and the Agency for Statistics of BiH Branch office in Brcko District (EBD) conduct monthly survey on industrial production in their competence areas using a common questionnaire (IND-1), as well as unified Instruction for filling in the questionnaire. Through this survey, data are collected on the production volume at the level of individual products, as defined by NIP BiH 2010. Statistical institutes perform input control and editing of input data and use it to calculate the indices and submit data to the Agency. The Agency calculates and publishes indices for BiH and Brcko District.

The deadlines for submitting the preliminary data to the BHAS:

- FZS FBiH - by the 17th in a month for the previous month
- RZS RS - by the 19th in a month for the previous month
- EBD - by the 18th in a month for the previous month

The deadline for submitting the revised data is one month after the deadline for submitting the preliminary data. Data for January are delivered with a few days of delay because of the necessary annual recalculations of the data.

Coverage of monthly survey by economic activities

Industrial production index (IPI) covers activities classified into the following sections of the KD BiH 2010:

- B - Mining and quarrying
- C - Manufacturing
- D - Electricity and gas supply

In line with EU STS Regulation No. 1165/98 and 1893/2006, the following activities are excluded from the industrial production index calculation:

- Division 36 - Water collection, treatment and supply
- Group 35.3 - Steam and air conditioning supply

Main Industrial Grouping (MIGs) aggregates

Indices for MIG aggregates are calculated by the same method as the indices by activities save for the fact that the products are grouped according to the predominant use of the products within the division and groups of KD BiH 2010 (EU NACE Rev. 2). To calculate the index for MIG aggregates, new definitions are applied with aim of harmonization with the EU statistical standards.

- **AI - Производи за међуфазну потрошњу:** области и гране КД БиХ 2010: 07 – 09, 10.6, 10.9, 13.1 – 13.3, 16, 17, 20.1 – 20.3, 20.5, 20.6, 22 – 24, 25.5 – 25.7, 25.9, 26.1, 26.8, 27.1 – 27.4 и 27.9
- **AE -Енергија:** области КД БиХ 2010: 05, 06, 19 и 35 (искључујући 35.3)
- **BB – Капитални производи:** области и гране КД БиХ 2010: 25.1 – 25.4, 26.2, 26.3, 26.5, 26.6, 28, 29, 30.1 – 30.4, 32.5 и 33
- **CD – Трајни производи за широку потрошњу :** области и гране КД БиХ 2010: 26.4, 26.7, 27.5, 30.9, 31, 32.1 и 32.2
- **CN – Нетрајни производи за широку потрошњу:** области и гране КД БиХ 2010: 10.1 – 10.5, 10.7, 10.8, 11, 12, 13.9, 14, 15, 18, 20.4, 21, 32.3, 32.4 и 32.9
- **AI - Intermediate goods:** the KD BiH 2010 divisions and groups: 07 – 09, 10.6, 10.9, 13.1 – 13.3, 16, 17, 20.1 – 20.3, 20.5, 20.6, 22 – 24, 25.5 – 25.7, 25.9, 26.1, 26.8, 27.1 – 27.4 and 27.9
- **AE - Energy:** the KD BiH 2010 divisions: 05, 06, 19 and 35 (exl. 35.3)
- **BB - Capital goods:** the KD BiH 2010 divisions and groups: 25.1 – 25.4, 26.2, 26.3, 26.5, 26.6, 28, 29, 30.1 – 30.4, 32.5 and 33
- **CD - Consumer durables:** the KD BiH 2010divisions and groups: 26.4, 26.7, 27.5, 30.9, 31, 32.1 and 32.2
- **CN - Consumer non-durables:** the KD BiH 2010 divisions and groups: 10.1 – 10.5, 10.7, 10.8, 11, 12, 13.9, 14, 15, 18, 20.4, 21, 32.3, 32.4 and 32.9

Приказивање серија индекса

У складу са препорукама Eurostata, десезонирање и календарско прилагођавање се врши методом TRAMO-SEATS у ДЕМЕТРА окружењу на мјесечној серији изворних индекса индустријске производње. Продужавање серије индекса додавањем нових мјесечних запажања за сваки идући мјесец може, због карактеристика примјењене методе, проузроковати исправке већ објављених десезонираних и календарски прилагођених индекса за неколико мјесеци уназад.

Десезонирани индекси

Појам десезонирани индекси подразумева да су подаци прилагођени за сезону и календарске дане. У складу с препорукама Eurostata подаци који се упоређују с подацима од претходног мјесеца (мјесечно поређење према терминологији и пракси Eurostata) презентују се у десезонираном облику индекса индустријске производње или из њих израчунатих стопа раста.

Календарски прилагођени индекси

Појам календарски прилагођени индекси подразумева да су подаци прилагођени за утицај календарских и радних дана. У складу с препорукама Eurostata подаци који се упоређују с подацима од истог периода претходне године (годишње поређење према терминологији и пракси Eurostata) презентују се у календарски прилагођеном облику индекса индустријске производње или из њих израчунатих стопа раста.

Indices series presentation

In accordance with the Eurostat's Recommendations, seasonal adjustment and working-day adjustment has been done by using the TRAMO-SEATS method in DEMETRA environment on the monthly series of original industrial production indices. Extending indices series by adding new monthly observations for each month could, because of the applied method characteristics, cause subsequent corrections of already published seasonally and working-day adjusted indices for several months backwards.

Seasonally adjusted indices

The term seasonally adjusted indices indicates that the data are adjusted for both seasonal and working-day effects. In line with the Eurostat's Recommendations, data that are compared with the data from the previous month (monthly comparison with Eurostat terminology and practices) are presented in a seasonally adjusted form of industrial production indices or their growth rates.

Working-day adjusted indices

The term working-day adjusted indices indicate that the data are adjusted only for working-day effects. In line with the Eurostat's Recommendations, data that are compared with data from the same period of the previous year (the annual comparison by Eurostat terminology and practices) are presented in a working-day adjusted form of industrial production indices or in their growth rates.

Издаје и штампа Агенција за статистику Босне и Херцеговине, 71000 Сарајево, Зелених беретки 26
Published and printed by the Agency for Statistics of Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Телефон/Phone: +387 (33) 220 626 * Телефакс/Telefax: +387 (33) 220 622
Електронска пошта/E-mail: bhas@bhas.ba * Интернет страница Web site: <http://www.bhas.ba>

Одговара директор Зденко Милиновић
Person responsible: Zdenko Milinović, Director General

Саопштење припремили: Фахир Канлић, Белма Месиховић и Радомир Мутабџија
Prepared by: Mr. Fahir Kanlić, Ms. Belma Mesihović i Mr. Radomir Mutabdžija

Тираж: 30 примјерака / 30 copies printed
Подаци из овог саопштења објављују се и на интернету
First Release data are also published on the Internet